

Kötegyáni Hírmondó

Kötegyán Község Önkormányzatának Lapja

2017. április 14.

www.kotegyan.hu

VII. évfolyam 1. szám

Kötegyán Község Önkormányzatának 2017-es pályázati hírei

I. A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése Területfejlesztési Bizottsága 2017. február 16-án megtartott rendkívüli zárt ülésén döntött a 2016-ban benyújtott TOP pályázatokról. Ezen az ülésen az **Önkormányzat** által beadott **alábbi pályázatok támogatását javasolták:**

1. Piac tér (TOP-1.1.3-15-BS1-2016-00032) (határozat sz.: 40/2017. II. 16. TB)

A jelenlegi piactér több szempontból sem felel meg az árusítás feltételeinek, ezért az Önkormányzat piacépületet terveztetett, amelynek a kialakításánál fontos szempont volt a meglévő fák megtartása mellett elegendő fedett terület építése. A vasbeton pilléreken álló, fa tetőszerkezetes, minden oldalról nyitott épület a meglévő 2 fasor között helyezkedik el, a jelenlegi járda helyett szélesebb térkövezéssel biztosítjuk a piac bejárhatóságát. Az épület energiaellátását napkollektoros rendszerrel támogatjuk, a Tancsics utca felől parkolóhelyek is készülnek.

Igényelt támogatási összeg:

45 996 499.- Ft

2. Egészségügyi Centrum felújítás (TOP-4.1.1-15-BS1-2016-00031) (határozat sz.: 144/2017. II. 16. TB)

A községi rendelő átépítésekor a tervezet és a megvalósítás között keletkezett költség különbözet miatt a tetőszerkezet felújítására nem volt elég a kapott támogatás, ezért a mostani pályázattal szeretnénk új tetőt építeni és erre megújuló energiaforrást, napelemes rendszert telepítünk.

Igényelt támogatási összeg:

11 000 000.- Ft

2. **Gyerekesély programok infrastrukturális háttére (EFOP-2.1.2-16)**

Ezt a pályázatot a **Sarkad és környéke Többcélú Kistérségi Társulás** adta be, az EFOP-1.4.3-as gyerekházhoz tartozó infrastrukturális háttér biztosítását célozza meg. A Kötegyáni Gyerekház az Óvoda-Konyha közötti épületrész átépítésével valósulna meg, amely tartalmaz játszósobát, társalgót, főzőkonyhát és fürdőszobát is, ezekben a helyiségekben megtalálhatóak lesznek a gyermekneveléshez szükséges eszközök, berendezések. A pályázatból Kötegyán Község Önkormányzata a Gyerekház kialakításához az alábbi összeget kapja.

Igényelt támogatási összeg: 15 000 000.- Ft

3. **Humán szolgáltatások, kapacitások fejlesztése (EFOP-1.5.3-16 és EFOP-3.9.2-16)**

Ez a 2 pályázat szorosan kapcsolódik egymáshoz, a sarkadi járás települései konzorciumban adják be, amelynek a vezetője **Sarkad Város Önkormányzata**.

A 3.9.2-16-os pályázat célja a közoktatás fejlesztése, úgymint szakemberek képzése, továbbképzése, korszerű eszközök beszerzése, továbbá a gyermekek/tanulók támogatása, kompetenciafejlesztése, iskolán kívüli programok szervezése.

Az 1.5.3-16-os pályázat célja a minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, úgymint a szakemberhiány enyhítése, hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztathatóságának és a vidék megtartó képességének növelése.

A pályázatokról Kötegyán Község Önkormányzata az alábbi támogatásokban részesül.

Óvodai eszközök beszerzése: 2 007 424.- Ft

Irodai eszközök beszerzése: 2 009 681.- Ft

Sportpálya öltöző felújítás: 2 539 303.- Ft

4. **Külterületi helyi közutak fejlesztése (VP6-7.2.1-7.4.1.2-16)**

A település életének jelentős része a mezőgazdaság, amelyben fontos szerepet játszik a termőföldekre való kijutás. A település külterületi földútjai nem tudják ellátni azt a terhelést, amit a mezőgazdasági gépek rájuk mérnek, ennek a helyzetnek a javítását célozza meg a beadott pályázat, mely a Keményfoki út végétől (a régi TSZ) a gátig húzódó útszakasz aszfalt burkolattal történő ellátását tartalmazza. A fejlesztés 2 részből áll, 368,5 m beton burkolatú út leaszfaltozása és 610 m új aszfaltút építése.

Igényelt támogatási összeg: 93 880 327.- Ft

Szükséges Önerő: 4 941 070.- Ft

Pályázat összköltsége: 98 821 397.- Ft

5. **Közétkeztetés fejlesztése (VP6-7.2.1-7.4.1.3-17)**

A Kötegyáni Konyha felszereltsége a nagymértékű használat miatt fokozatosan romlik, a padló töredezik, szükséges lenne a felújítás, a megoldást ebben a pályázatban látjuk, mely a konyha teljes belső fejlesztését lehetővé teszi. A helyiségek burkolatának felújításán túl tervezzük új, modern eszközök beszerzését, elektromos hálózat javítását, szellőztető rendszer felújítását, ebédlő bővítését és új étkező berendezések vásárlását is.

Igényelhető támogatási összeg: 20 000 000.- Ft

6. **Kerékpárút (TOP-3.1.1-15-BS1-2016-00017)**

Kötegyán lakosságát régóta foglalkoztatja a kerékpárosok biztonságos közlekedésének kérdése. A megoldást az Önkormányzat egy 3 szakaszból álló kerékpárútban látja. Az első szakasz a Vasút utca mellett az út mindkét oldalán 1,25m-es kerékpársáv ráépítése, amely az Arany János utcától a település kezdetét jelző tábláig fut, onnan kapcsolódna a második szakasz, ami egy 2m széles kétirányú kerékpárút a bekötő út mentén, 1,5 - 4m távolságra az úttesttől, kerékpáros vasúti kereszteződés kialakításával a sarkadi út melletti meglévő nemzetközi kerékpárútra csatlakozva. A harmadik szakasz pedig a vasúti átkelő és a vasútállomás között épülne útszélesítéssel, nyitott kerékpársávval. A pályázathoz konzorciumi megállapodást kötöttünk a Magyar Közút NZrt.-vel.

Igényelt támogatási összeg: 338 247 766.- Ft

Noveczki János
építésügyi ügyintéző

Közfoglalkoztatási programok 2017-ben

2017-ben is folytatódik a Közfoglalkoztatási program, amely 102 főnek biztosít munkalehetőséget a községben. A Program 4 munkaelemből áll, melyek a Mezőgazdaság, Bio- és megújuló energia felhasználás, Belterületi közutak karbantartása és a Mezőgazdasági földút karbantartás.

A programokban idén is helyett kapott a közutak, közterületek, buszmegállók karbantartása, gondolunk itt a rendszeres kaszálásra, szemétszedésre. Az Önkormányzat továbbra is vállal bér munkákat, úgymint kaszálást, rotálást, szállítást. A mezőgazdasági programban fenntartott tyúkállomány tojásait szerdánként a piactéren áruljuk.

A Támogatás részeként beruházásra is van lehetőség, idén ezt a keretet a Húsolt felújítására és újraindítására használjuk fel, amely elképzeléseink szerint 2017. év végére megkezdheti működését.

A felújításra kapott támogatás 7 974 749.- Ft. A Belterületi Útfelújítás a Keskeny utcán és a Köztársaság utcán lesz.

Ezen felül képzésekre is lehetőség lesz, amelyek várhatóan szeptember elején indulnak.

A 2017. évben futó Közfoglalkoztatás számokban:

összlétszám:	102 fő
bérlétszám összesen:	103 323 720.- Ft
közvetlen költség összesen:	31 561 938.- Ft
saját forrás összesen:	1 212 364.- Ft
költség mindösszesen:	134 885 658.-Ft
igényelt támogatás összesen:	133 673 294.- Ft

2017/18 Közfoglalkoztatási Programok						
Program	Létszám	Közvetlen költség	Bérlétszám	Önerő	Költség Összesen	Támogatás
Belterületi közút	50 fő	10 152 380 Ft	44 241 468 Ft	634 521 Ft	54 393 848 Ft	53 759 327 Ft
Bio- és megújuló e.	20 fő	3 630 155 Ft	23 337 648 Ft	90 752 Ft	26 967 803 Ft	26 877 051 Ft
Mezőgazdasági földút	10 fő	2 470 785 Ft	10 968 660 Ft	0 Ft	13 439 445 Ft	13 439 445 Ft
Mezőgazdaság	22 fő	15 308 618 Ft	24 775 944 Ft	487 091 Ft	40 084 562 Ft	39 597 471 Ft
Mindösszesen:	102 fő	31 561 938 Ft	103 323 720 Ft	1 212 364 Ft	134 885 658 Ft	133 673 294 Ft

Noveczki János
építésügyi ügyintéző

Az Asszonykórus Tavasza

A hosszú tél miatt, már alig vártuk a jó időt, mert ezzel elkezdődnek a tavaszi programok. Télbúcsúztató rendezvénnel nyílik ez az időszak, amit az Áfész tagjai szoktak szervezni.

Voltunk fellépni Biharugrán, ahol az új nótacsokunkat adtuk elő. Itt szeretnénk megköszönni az Önkormányzatnak, hogy biztosította utazásunkat. Ezután részt vettünk a Békéscsabán megrendezett „Ki mit tud” versenyen, amin sikerrel jutottunk tovább a középdöntőre Hajdúszoboszlóra. Erre is Kiss Ferenc citerással készülünk, bízva a további sikerekben.

Március 24-én egy nagyon szép napsütötte péntek délután tartottuk meg a „Tavaszi köszöntő” rendezvényünket, ahol a társklubokkal és Nagyszalonról érkezett vendégekkel együtt 85-en jöttünk össze. Egymás szórakoztatását kiélvezve kezdődött a tánc, melyhez a zenét ismét ifj. Hajdu János szolgáltatta. A jó kedv és a mulatozás késő estig kitartott. Másnap már Sarkadon folytattuk a „Mindenki névnapján”, ahol ismét voltak kisebb-nagyobb műsorok és egyéni valamint társas fellépések. Itt Juhász Imi húzta a talp alá valót.

Idén ismét részt veszünk a „Nagymama süti versenyen”, amiről tavaly különdíjjal tért haza Csizmadia Györgyné „Rózsa szalámija”. Ezután megyünk az Áfészesek Anyák napi rendezvényre.

A tavaszi sorozatot április 25-26-án zárjuk Hajdúszoboszlón, melyre különösen nagy odafigyeléssel készülünk, bízva a jó szereplésben.

Minden olvasónak jó egészséget és szép húsvéti ünnepet kíván az Asszonykórus és Nagy Józsefné.

Április

Itt vannak a gólyák, lassan megérkeznek a tavasz - távoli világokat megjárt - következő hírnökei, a fecskék is. A gyümölcsfák idén sem felejtettek el virágba borulni, és csak bízhatunk benne, hogy az időjárás kedvezni fog a méhek áldásos megporzó tevékenységének. A kertek parcellái megtelnek magokkal, gumókkal, dugványokkal, palántákkal, hogy nyár elejétől késő őszig ellássanak bennünket éltető zöldekkel, gyümölcsökkel. Nem igazán tudatosul bennünk, hogy ezek az élelmiszerek a vitaminokon és ásványi anyagokon kívül létfontosságú cukrokat, aminosavakat, szénhidrátokat is tartalmaznak. 70-90%-uk víz, a többi a már említett vegyületekből

álló szárazanyag tartalom. Ennek 75%-a szénhidrát: glükóz/szőlőcukor/fruktóz/gyümölcscukor/szaharóz/répacukor/, cellulóz, keményítő és pektin. Természetesen zsiradék is van, pl. olajos magvakban nagyobb mennyiségben, de 1%-ot a szárazbab és a zöldpaprika is tartalmaz, vagy a viaszréteg a gyümölcsök felszínén. Szerves savakat/ alma-citrom- és borkósav/ és aromaanyagokat is tartalmaznak, melyek a fehérjék emésztését segítik elő.

Az értékes tápanyagok legnagyobb része vízben oldott állapotban van jelen. Szállítás, tárolás során még folyamatos az érés, édesedés, mivel csökken a szaharóz és nő a glükóz, fruktóz és pektintartalom. Fontos, hogy megfelelően tároljuk és időben fogyasszuk el, mivel idővel csökken a víztartalom, beszárad, a sérülések miatt pedig baktériumok és gombák támadhatják meg.

A gyümölcsök és zöldségek fehérjetartalma sem elhanyagolható. Szervezetünket hús aminosav építi fel, melyből nyolc un. esszenciális

aminosav, melyet nem tudunk előállítani, csak a környezetünkben tudjuk felvenni. Az összes többi aminosav szervezetbe való beépülése ahhoz igazodik, amelyikből a legkevesebb van. Tehát hiába hisszük, hogy elég változatosan táplálkozunk, ha egyetlen esszenciális aminosav hiányzik a táplálékból, a többi sem tud megfelelően hasznosulni. Pedig szervezetünk aminosavakból felépülő fehérjéi az élet alapjai. A kezdetek-kezdetén az „őslevesben” ezek keletkezésével dőlt el létezésünk. Az összes sejtünk falában és a vérben szállító funkciót látnak el, tárolnak, az immunrendszer alappillérei, hormonok, enzimek alkotóelemei stb. A lizin pl. a kollagénben nagy mennyiségben fordul elő, ez a kötőszövet fő alkotóeleme. A tumor, vírus, baktérium úgy tud teret nyerni és terjedni szervezetünkben, ha felbomlik a körülötte lévő kötőszövet. Az ezt végrehajtó enzimet a lizin gátolja. Az érlemeszesedés is a kötőszövet károsodásával kezdődik. A lizin tehát herpesz-, érlemeszesedés- és tumorelles, regenerálja az izom-, csont- és egyéb szöveteket, bőroregedést gátló. A prolin a kollagén másik fő alkotója, tumorelles, gátolja az előrehaladott érlemeszesedést. A glutaminsav serkenti az agyműködést, kiváló szellemi kimerültségben, sebek, fekélyek gyorsan gyógyulnak tőle. Az L-Taurin teljesítményfokozó, extrém energiát szolgáltat. Az arginin molekulájáról leszakadva az erek tágításához szükséges nitrogén-monoxid szabadul fel, mely csökkenti a vérnyomást, kedvezően hat a szív- és érrendszerre, javítja az erekciós zavart, a koncentrációs problémákat. Sorolhatnám még az aminosavak fontos hatásait, a lényeg azonban, hogy fogyasszuk minél nagyobb mennyiségben őket.

A növények aminosavtartalma azért különleges, mert ezeket nyersen tudjuk fogyasztani. Ha bármilyen hőkezelésnek kiteszük, a fehérjék azonnal kicsapódnak. Még az egyszerű párolás vagy sózás is elbontja őket. A következő növényekben mind a nyolc esszenciális aminosav megtalálható: kelbimbó, sárgarépa, kukorica, karfiol, diófélék, uborka, tök, krumpli, zöldborsó, szezám, napraforgómag, paradicsom.

Aki aggódik, hogy a táplálkozással esetleg nem tudja a megfelelő mennyiségű és minőségű aminosavat a szervezetébe juttatni, nemrégiben piacra került egy aminosav komplex, amely az összes aminosavat tartalmazza.

Fogyasszanak minél több gyümölcsöt és ropogtassanak sok-sok zöldséget nyersen!

Dr. Halasiné Dr. Kirizs Ildikó
Kristály Gyógyszertár

Kikelet

Móra Ferenc: Fecskehívogató

Villásfarkú fecskemadár,
jaj de régen várunk!
Kis ibolya, szép hóvirág,
kinyílt már nálunk!
Fátyolszárnyú kis méhecskék
zúgva-döngve szállnak.
Cifra lepkék, kék legyecskék
ide-oda járnak.
Rózsa, rózsza, piros rózsa
nyitogatja kelyhét;
itt a tavasz, lessük, várjuk
a csicsergő fecskét.

A tavasz kezdetének többféle dátumot szokás tekinteni. A naptári tavasz március 1-jétől kezdődik, míg csillagászati szempontból a tavasz kezdő dátuma március 21-e körül, a napéjegyenlőséggel esik párhuzamba, azonban a meteorológiai tavasz kezdete az idő enyhülésével és a virágzó növények virágzásával kezdődik el.

Tehát a tavasznak tekinthető időtartam március 1 – május 31-ig tartjuk nyilván. A tavasz kialakulásának oka, hogy a mérsékelt öv része vagyunk. A tavasz a mérsékelt öv egyik évszaka. Erre az időszakra jellemző, hogy az átlaghőmérséklet emelkedik és a felmelegedésben nagy szerepet játszik a napsugarak nagyobb hajlásszöge, hosszabbodnak a nappalok és rövidebbek az éjszakák, szeszélyes az időjárás. Ebben az évszakban esik a legtöbb eső, mely áradásokat is okozhat. A vándormadarak (fecske, gólya) visszatérnek a megszokott fészkelőhelyeikre. A fák rügyeznek és a kifejlődés után virágba borulnak. A levegő megtelik a tavasz friss virágillataival. A föld fagyai kienged és el lehet kezdeni a kertészkedést és a mezőgazdasági munkákat. Alkalmas az idő a téli hosszú hónapok és napok után a tavaszi nagytakarításra.

Nagy Ibolya Anett

Tavaszi nagytakarítás a számítógépekben is

Azt már régóta tudjuk, hogy rend a lelke mindennek. Mindenre jobb ránézni és használni is, ha tiszta. De mi a helyzet a laptopoddal vagy a számítógépeddel, amin minden nap dolgozol? A laptopot nem úgy tisztítjuk, mint a bútorokat, de még csak úgy sem, mint az edényeket. Egészen speciális módon kell megközelíteni a témát, feltéve, ha sokáig szeretnéd használni. A tudás azonban kevés, ha nem áll mögötte gyakorlat, ahhoz pedig elég drága játékszerek a laptopok, hogy valamit elrontsunk rajta. A laptopok érzékenyebb eszközök, mint elsőre gondolnád. Kis túlzással egy robosztus asztali számítógép teljesítménye van hatod akkora helyre zsúfolva. Minden érzékenyebb, könnyebben törik, romlik, nem beszélve azokról a veszélyekről, ami gondos és odafigyelő használat mellett is garantáltan jelentkezik minden laptopon. A legtöbb belső részegység nem tartalmaz mozgó alkatrészt, ám az adatok tárolásáért felelős merevlemez például csak abból áll. Ha bekapcsolt állapotban erősebb rázkódás vagy ütődés éri, akkor könnyen adatvesztéshez vagy tartós meghibásodáshoz vezethet.

A laptop tisztításának két célja van: a belső alkatrészek portalanítása és a külső ház tisztítása. Az első funkcionális, míg a második esztétikai célokat szolgál. Mind a két lépés komoly veszélyeket rejt magában, ha rosszul végezzük el, akkor komoly kár keletkezik a laptopban.

A belső portalanítása azért van szükség, mert a laptop belsejében felgyülemlett por megakadályozza a hűtés működését. Amikor ez bekövetkezik, akkor a laptop túlmelegszik, kényelmetlen lesz használni. A következő lépcső, hogy váratlanul le is kapcsol, ami pedig már bosszantó is. Legvégül az extrém hőhatások, amelyek jelentősen túllépik a belső alkatrészek üzemi hőmérsékletét, tönkreteszik az alaplaphoz forrasztott alkatrészek forrasztási pontjait, ezt nevezzük BGA-hibának. Ilyenkor a laptop többé nem ad képet, vagy be sem kapcsol. Ilyen jellegű hibánál általában olcsóbb a laptop cseréje, mint a javítás. A laptopok 80%-a a melegedés miatt megy tönkre (videókártya hiba).

A laptopokat **alapvetően munkára találták ki**, kisebbek, könnyebbek, mint egy asztali számítógép és természetesen hordozhatóak, ám mindez a teljesítmény rovására megy. A laptopokban lévő Core i5 processzorok például csak 2 magosak, míg asztali társaik 4 magosak. A laptopokban található alapszintű videóchipek kizárólag a Windows megjelenítésére és HD filmek lejátszására alkalmasak.

Nem játékokra tervezték őket, így nem is nyújtanak ehhez élvezetes teljesítményt. Kivételt képeznek ez alól a **250.000 Ft-tól induló komolyabb workstation és gamer laptopok**, amelyeket a 3D tervező programok és játékok futtatása miatt az asztali gépekben elérhető videokártyákhoz hasonló teljesítménnyel megáldott videóchipekkel és hűtéssel látnak el. Hogy szabad-e játszani laptopon? Természetesen szabad, arra használd a géped, amire Te szeretnéd, ám nem árt tisztában lenned a veszélyekkel.

Nagy mennyiségű por és kosz gyülemlik fel a laptop és a számítógép belsejében 1-2 év használat után.

A laptop hűtése két részből áll: egy hűtőbordából és egy ventilátorból. A hűtőborda egy hővezető cső, mely az esetek döntő többségében rézből készül az optimális hővezetés elérésének érdekében. A hővezető cső a laptop két legnagyobb hőtermelőjéhez, a processzorhoz és a videóchip-hez csatlakozik, innen szállítja el a keletkezett meleget. Az elvont hőt is el kell valahova vezetni, itt jön képbe a hűtőventilátor.

A ventilátor feladata, hogy az átforrósodott hővezetőcsövet egy részről hideg levegővel hűtse, másrészt a termelődött hőt kijuttassa a laptopból. Sok laptopon ezért egy ventilátorhoz két szellőzőrács is tartozik, egyikén beszívja a hideg levegőt, a másikon kitolja a meleget.

A sok éves tapasztalat az, hogy körülbelül egy év szükséges ahhoz, hogy a laptop hűtésének hatásfokán jelentősen érezhető legyen a felgyülemlett por. Ez persze sok mindentől függ, ha porosabb környezetben használjuk a laptopot, akkor ugyanaz az eltömődés akár fél

év, vagy még rövidebb idő alatt bekövetkezhet. És itt nem csak a levegő szállópor tartalmára gondolok, hanem arra is, ha esetleg a laptop mellett dohányzol, ami nagyon sokat hozzátesz a problémához. A hidegebb időszakokban (ősz, tél, tavasz), a hűtésprobléma még nem szokott jelentkezni, de a nyári melegben a környezeti hőmérséklet emelkedése a hűtés hatásfokának jelentős csökkenését eredményezi. A probléma azért súlyosabb, mint gondolnád, mert a baj bekövetkeztéig a laptop tulajdonosok nagyon nagy része egyáltalán nem is hallott erről. A por lassan, de biztosan tömíti a hűtés legapróbb réseit, a változás így nem elég feltűnő ahhoz, hogy szemet szűrjön.

Jelek, amelyekre érdemes figyelni:

- hangosabb, zúgó hangot ad a hűtőventilátor
- tapintásra forróbb a laptop alsó része (és a billentyűzet is)
- érezhetően lassabb a laptop

Ahogy kicsit feljebb említettem, a laptop tisztításának két fázisa van, a belső és a külső tisztítás. Mindkettő fontos, de ha csupán a laptop funkcionalitásának megőrzését nézzük, akkor a belső fontosabb. Az ehhez szükséges időt meghatározni nem lehet, hiszen az függ attól, hogy mennyire hozzáértő végzi a tisztítást, milyen mértékben van elkoszolódva a laptop külseje és belseje, továbbá nagyon sokat számít, hogy mennyire jól szervizelhető a laptop.

Házilag lehetséges ez? Minden lehetséges, de igen nagy esélye van, hogy a megfelelő szerszámok, szaktudás és gyakorlat hiányában valamit végérvényesen tönkre tegyél, ha otthon állsz neki a laptopod tisztítani.

Sok veszélyt rejt magában a tisztítás:

- a műanyag burkolati elemek könnyen eltörnek, ha rossz irányban, sorrendben történik a szétszerelés,
- a laptop belsejében lévő vékony szalagkábelek rendkívül érzékenyek, könnyen megtörnek, főként ha becsíped a kábelt (összeszereléskor gyakori hiba),
- számtalan típusú, méretű és formájú csavar található a laptopban, a rossz helyre fűrt csavar pedig áttörheti a műanyag fedelet, ami nem csak csúnya, de csökkenti a műanyag elem teherbíró képességét (könnyebben fog eltörni),
- kijelző és billentyűzet tisztításnál gyakori hiba a túlzott nedvesség, ami tönkretetheti mindkét alkatrészt,
- hibásan visszaszerelt hűtőcső (heatsink) képes elhajlítani az alaplapot vagy lesarkazni a processzor/videóchip szilíciumlapkáját (gazdasági totálkár).

Ezek a leggyakrabban előforduló hibák laptop tisztításkor, amiből túl sokat láttam az elmúlt években. Különösen fontos, hogy a laptop billentyűzetét csak száraz ronggyal szabad áttörölni, ugyanis a legkisebb nedvesség is képes tönkretenni az érzékelő föliát a billentyűzet belsejében.

Hasonlóan körültekintőnek kell lenned, ha a kijelzőt tisztítod, enyhén nedves ronggyal szabad csak áttörölni, és azt is úgy, hogy nem a kijelzőt direktben nedvesíted, hanem a rongyot, amivel letörölsz. Tisztítórongyból is mikroszálas törölkendőt érdemes használni, ha nem szeretnéd összekarcolni a felületét.

A sűrített levegővel való befújás a legritkább esetben szokta megoldani a problémát. Sőt, legtöbbször több kárt tudsz tenni vele a laptopban, mint hasznot. Nagyon sok függ a laptop kialakításától,

hogy milyen messze található egymástól a két szellőzőrács, illetve hogy egyáltalán van-e második szellőzőrács a laptopon. Ahol egyetlen beömlő nyílás található, ott a lehető legrosszabb, amit tehetsz, hogy sűrített levegővel befújssz rajta. De két nyílás esetén sem egyértelmű mindig a laptop szétszerelése nélkül, hogy merről-merre kéne haladnia a levegőnek, tehát mi a légáramlás iránya.

Még kis mennyiségű por is képes hatékonyan beszorulni a hűtőborda lamellái vagy a ventilátor lapátjai közé, hova tovább annak mozgását akadályozva. Ha a ventilátor nem tud körbefordulni, mert elakadt a koszban, akkor széttörhetnek a lapátjai, ami a többi lapát vesztét is okozni fogja. A sűrített levegőt csak akkor tudjuk hatékonyan irányítani, hogy hova fújjon és hova nem, ha a laptopot teljesen szétszereljük, és kivesszük belőle a hűtőbordát a ventilátorral együtt. Ha a laptop szétszerelése nélkül befújunk sűrített levegővel, akkor jó eséllyel csak beljebb toljuk a koszt, akár a hűtés teljes leállítását is eredményezve.

A laptopod nem úgy lett megtervezve, hogy 3 év után tönkremenjen. Karbantartva és ápolva ennek két vagy akár háromszorosa is működni fog.

Ahhoz, hogy ez így lehessen, csupán az alábbiakat kell megfontolnod:

- Ne használd a földön, ágyban a laptopod (ott több a por, gyorsabban eltömődik).
- Ha túlmelegedést észlelsz (hangosabb ventilátor, tapintásra forró burkolat), akkor tegyél ellene.
- Csak és kizárólag, akkor állj neki a laptopod tisztításának, ha biztos vagy a dolгодban – az okozott kár többszöröse lehet a szakszerű tisztítás árának.
- Ha nem vagy biztos a dolгодban, keress fel szakszervizt, amivel időt, pénzt és ősz hajszálakat spórolhatsz.

A laptop és a számítógép rendszeres karbantartása ugyanolyan kötelezően elvégzendő művelet, mint az autód éves ellenőrzése a szervizben. Ennek révén elérheted, hogy ne kelljen 2-3 évente új laptopba beruháznod, mert az előző tönkrement.

Mindenkinek jó számítógépezést kívánok: Noveczki Imre rendszergazda